

דצמבר
2008

מדד
אמון
הצרכנים
של
ישראל

גלובס
עיתון העסקים של ישראל

גלובס
עיתון העסקים של ישראל

מדד אמון הצרכנים של ישראל

דצמבר 2008

4 תמצית מנהלים

עיקרי מדד אמון הצרכנים

10 הממצאים

ניתוח, מגמות, מסקנות

27 פילוחים

פירוט התשובות המלא, על פי סקטורים

35 פרופילים

שרטוט מאפיינים, סקטורים נבחרים

39 שיעורי סירוב

נכונות לבצע רכישות, סקטורים נבחרים

פרסום המדד הבא : 4.2.09

מנהלת גלובס מחקרים: נגה שביט־ר

■ **מנהל מחקר:** אבי טמקין ■ **עורך:** גיל שלמה ■ **סקר:** מכון סמית

© כל הזכויות שמורות למו"ל חב' גלובס פבלישר עתונות (1983) בע"מ.
אין להעתיק, לשכפל, לצלם, לתרגם, לאחסן במאגרי מידע, לקלוט או להעביר
באינטרנט או בכל אמצעי ממוחשב, אלקטרוני או אחר, או לעשות שימוש
מסחרי בחומרים, בנתונים או בכתוב בחוברת זו, אלא לאחר קבלת אישור
מראש ובכתב מאת המו"ל

תמצית מנהלים

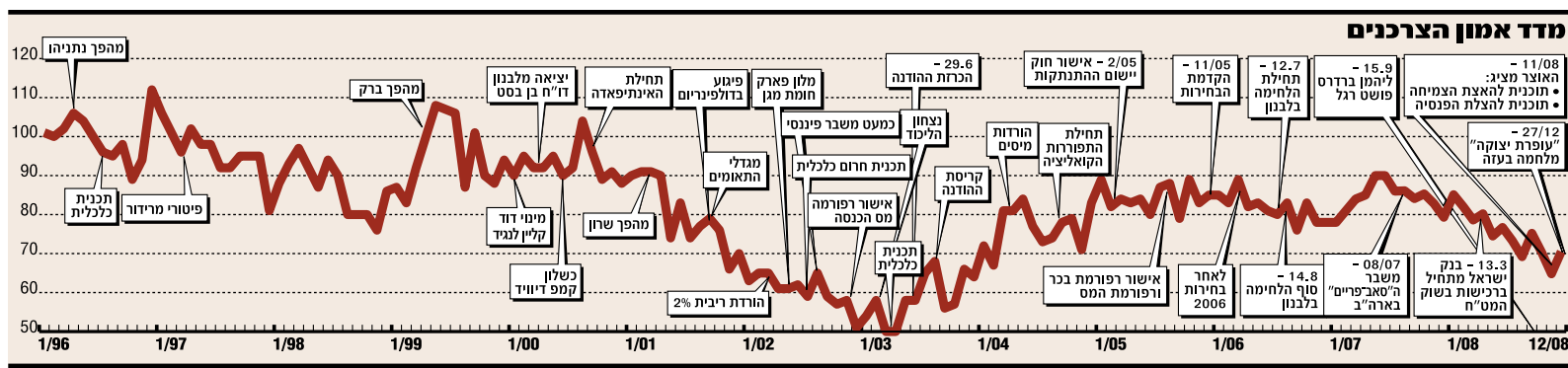
כשהתותחים רועמים – אי האמון שותק

- שנה של חוסר אמון מוחלט תמה: מדד אמון הצרכנים איבד במהלכה 14.6 נקודות
- התאוששות קלה בסיס: מדד דצמבר עלה ב־5.7 נקודות, נתוני המגמה ממשיכים להיות קודרים
- תחזיות המדד התאמתו - הצריכה הפרטית ירדה ב־0.4% במחצית השנייה של 2008
- מבט עולמי: מדד האמון האמריקני קרס בדצמבר לרמת שפל היסטורית של 38 נקודות

2008, אחת השנים הגרועות ביותר בכלכלה העולמית, התפוגגה אל דפי ההיסטוריה. בחודש האחרון שלה, ובעיצומה של מערכה בעזה, בחר הציבור בישראל לבצע תיקון כלפי מעלה במדד אמון הצרכנים של גלובס, לאחר ירידות חדות בחודשיים הקודמים. המודד עלה בדצמבר ב-5.7 נקודות לרמה של 70.5 נקודות, לעומת 64.8 נקודות בנובמבר (1996=100). מדד האמון המורחב, הכולל גם את הציפיות של הציבור לגבי שוק העבודה, רשם אף הוא עלייה של 5.5 נקודות.

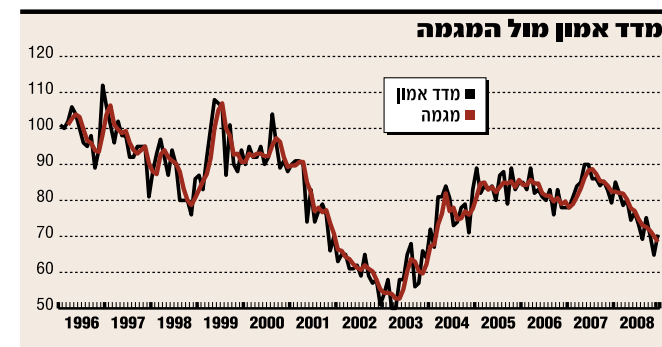
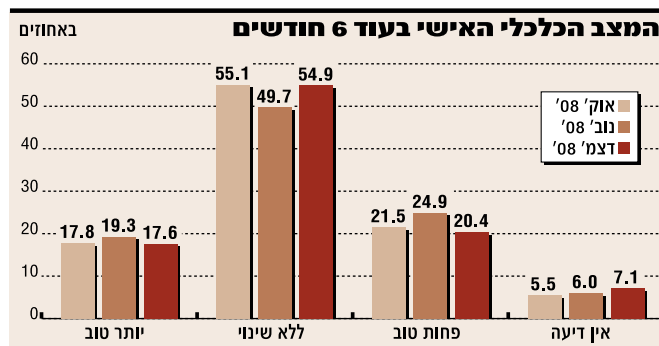
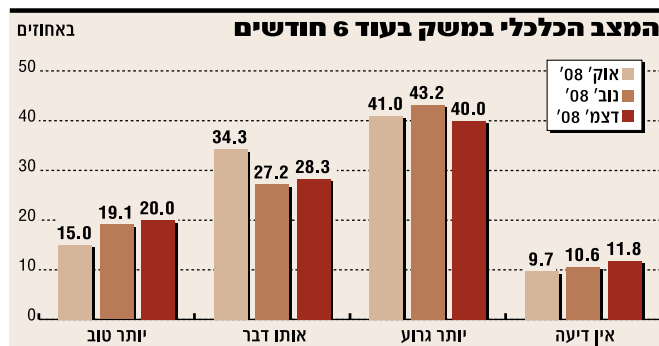
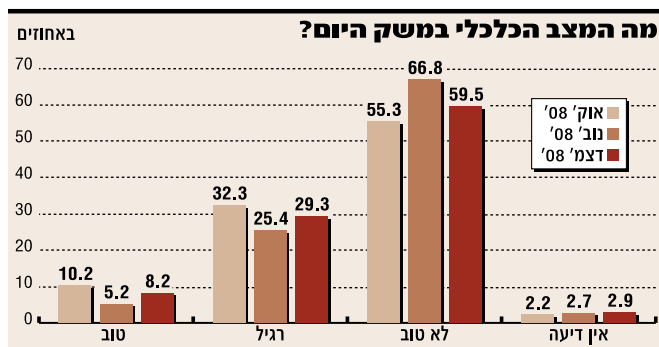
העלייה במודד נובעת משיפור בהערכת הציבור את המצב הכלכלי השוטף, אך גם משיפור ברכיבי המודד הכוללים את הציפיות לעתיד, וממתייחסים למצב הכלכלי ולמצב האנשים בעוד שישה חודשים.

עליות אלה מלוות את הימים הראשונים של המערכה הצבאית בדרום הארץ, וייתכן שהן קשורות להערכות חיוביות באשר לתוצאות הלחימה. יחד עם זאת, רכיב המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים החל לעלות כבר בספטמבר, הרבה לפני פרץ המבצע הצבאי בדרום. גם הציפיות לגבי שוק העבודה משתפרות קלות החודש, לאחר חודשיים של ירידות חדות מאוד.

**בעיצומו של
מבצע "עופרת
יצוקה" בעזה
רושם מדד
האמון עלייה של
5.7 נקודות**

55% מהמשיבים מעריכים שמצבם הכלכלי האישי יותר בלא שינוי בששת החודשים הקרובים

למרות העליות בדצמבר, נתוני המגמה (המבוססים על ממוצעים נעים תלת-חודשיים) ממשיכים לצייר תמונה עגומה של עלייה בולטת ומתמשכת בפסימיות של הציבור, במיוחד לגבי המצב הכלכלי השוטף ולגבי הצפוי בשוק העבודה. ירידות אלה החלו לאחר פרוץ משבר ה"סאב-פריים", ביולי 2007. יודגש, כי גם לגבי המצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים ישנה הרעה מתמשכת, אם כי בקצב איטי יותר בהשוואה לשני הרכיבים הקודמים. באופן מפתיע, דווקא לגבי המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים, אשר ההערכה לגביו ירדה באופן מהיר בין אוגוסט 2007 לבין אוגוסט 2008, נרשמת עלייה בחודשים האחרונים. באופן טבעי, על הציבור בישראל משפיעות הן התפתחויות בחו"ל והן תהליכים מקומיים. סימני האטה ממשיים החלו להופיע בישראל ברבעון האחרון של השנה, במקביל להרעה ניכרת בהתפתחויות בשוק ההון המקומי ובשווקים הפיננסיים בחו"ל.

אין להתפלא, אם כן, שמדד אמון הצרכנים בישראל ירד במקביל למה שקרה בחו"ל. עם זאת, בישראל הירידה במדד האמון הייתה מתונה לעומת מקומות אחרים בעולם, בהם המדד ירד לרמות שפל, חלקן היסטוריות. המדד בישראל ירד ב-14.6 ב-2008, נקודות,

המדד בישראל ירד ב-2008 ב-14.6 נקודות, אך לא לרמות השפל של המיתון בשנים 2003-2001

מדד האמון האמריקני קרס החודש לרמת שפל כל הזמנים - 38 נקודות

אך אין מדובר עדיין ברמות שנרשמו במיתון של 2001-2003. שנת 2008, ובמיוחד המחצית השנייה שלה, התאפיינה בתנודות יחסית גדולות בערכים השוטפים של רכיבי המדד, אך בסך הכול במגמת ירידה. נקודה אשר ראוי להדגיש פעם נוספת היא, שהירידה במדד הישראלי החלה לפני שניכרו סימני האטה משמעותיים, לקראת הרבעון השלישי של 2008. **הצרכנים בישראל החלו כבר לפני יותר משנה "להתכווץ" לקראת הירידה בקצב הצמיחה וההרעה בתנאים הכלכליים.** מאידך, דווקא בחודשים בהם נרשמת פגיעה ממשית בפעילות הכלכלית, נרשמות בישראל עליות מתונות בהערכות לגבי מצב המשק בעוד שישה חודשים. השאלה המהותית, כרגיל, היא כיצד ישפיעו הנתונים על הצריכה הפרטית במשק בהמשך השנה. בהתחשב בנתוני המגמה בנוגע להערכת הציבור לגבי המצב הכלכלי האיש, ונתוני קניות לא שוטפות אשר יובאו להלן, ניתן לחזור על התחזית הקודמת: בתחילת 2009 תירשם האטה בקצב גידול הצריכה הפרטית - ייתכן שתירשם עלייה קטנה מאוד או אף ירידה - דבר אשר יכול להשפיע על סיכויי המשק הישראלי להתחמק ממיתון עמוק יחסית. כאמור, אמירה זו מבוססת על נתוני מגמת המדד, המשקפים ממוצעים נעים תלת-חודשיים. בסוף דצמבר עמד נתון המגמה של המדד על 68.5 נקודות, לעומת 70.1 נקודות בסוף נובמבר ו-71.6 נקודות בסוף אוקטובר. **נתון המגמה נמוך ב-20.2 נקודות לעומת הנתון שנרשם ביולי 2007, כאשר משבר ה"סאברפריים" החל להתגלגל.** ירידה זו היא ביטוי לעלייה במפלס חששות הציבור, בצל הערכות גוברות להיווצרות מיתון בכלכלת ארה"ב ומשבר עולמי אשר ישפיע גם על המשק הישראלי. במבט עולמי, נציין שבארה"ב מכירות חג המולד אכזבו, ואכן מדד אמון הצרכנים שמפרסם ה-Conference Board ירד בדצמבר לרמת השפל

של כל הזמנים - 38 נקודות. גם בדרום קוריאה ירד בדצמבר מדד אמון הצרכנים לרמה הנמוכה ביותר מזה עשר שנים.

צניחה במדד המורחב

מדד האמון ה"מורחב", אשר כולל מלבד שלוש השאלות הבסיסיות גם שאלה הנוגעת להערכת הציבור לגבי הצפוי בתחום התעסוקה, עלה, כאמור, בדצמבר ב-5.5 נקודות, לאחר שעלה ב-4.8 נקודות בנובמבר, ולאחר שירד באוקטובר ב-10.4 נקודות. מאז פרוץ המשבר הפיננסי העולמי ירד המדד המורחב ב-23.5 נקודות. סקר גלובס כולל מאז יולי 2003 שאלות לגבי תוכניות קנייה של דירות, מכוניות ומוצרים בני קיימא. בדיקת שיעורי הסירוב לרכישות אלה - אחוז המשיבים שאין בכוונתם לבצע רכישות מעין אלה - בחתך של קבוצות שונות באוכלוסייה, ועל בסיס ממוצעים נעים תלת-חודשיים, מראה שלאחר העלייה בשיעור הנכונות בספטמבר ובאוקטובר, בחודשיים האחרונים נרשמת ירידה מחודשת, ואף לרמות נמוכות מאלה שהיו קיימות במרבית חודשי השנה. בכוונות רכישת מכונית ניכרת עלייה קטנה בדצמבר, לאחר מגמת ירידה שנמשכה מאז אפריל השנה. בכוונות רכישת דירה נרשמה החודש ירידה מסוימת. מדד גלובס לאמון הצרכנים מבוסס על סקר שמבוצע מזה 11 שנים עבור גלובס על ידי מכון סמית. המדד מבוסס על שלוש שאלות, אחת לגבי המצב הנוכחי של המשק, שנייה לגבי מצב המשק בעוד שישה חודשים, ושלישית לגבי המצב האיש/משפחתי בעוד שישה חודשים. **מחקר שנערך במחלקת המחקר של בנק ישראל העלה, כי מדד אמון הצרכנים של גלובס מחקרים יכול לחזות רבעון אחד עד שני רבעונים את ההתפתחויות בצריכה הפרטית, תוך הוספת מידע על הצפוי בעתיד הקרוב, מעבר למה שניתן ללמוד ממשתנים אחרים במשק. ■**

המדד המורחב עלה בדצמבר ב-5.5 נקודות, לאחר שעלה בנובמבר ב-4.8 נקודות

הממצאים

האם הלחימה בדרום מחזקת את האופטימיות בקרב הציבור, לפחות בטווח הקצר? אם לשפוט על פי תוצאות הסקר השוטף עליו מבוסס מדד האמון הצרכנים של גלובס, התשובה לכך היא כן. ממצאי דצמבר 2008 מצביעים על עלייה במדד וברכיביו השונים, גם אלה המתייחסים למצב השוטף וגם אלה המתייחסים לעתיד. יתר על כן, אם בוחנים לעומק את נתוני המדד בחודשים האחרונים ניתן להבחין בציפייה, שהולכת ומתחזקת, לשיפור במצב הכלכלי בתוך כמה חודשים, ממצא מפתיע לכשעצמו, לאור התחזיות ל-2009.

מדד אמון הצרכנים עלה החודש ב-5.7 נקודות, לאחר ירידה של 5.5 נקודות בנובמבר, וירידה של 4.9 נקודות חודש קודם לכן. ניתן לציין, כי בערכים השוטפים נרשמות בחודשים האחרונים תנודות גדולות מבעבר.

תנודתיות המדד מעמידה בפרופורציה את עליית דצמבר. בעבר כבר היו סימנים לכך שדעות ותחושות הנוגעות לתחום המדיני-ביטחוני "זולגות" להערכות הציבור ביחס למצב הכלכלי בהווה ובעתיד, כפי שניתן היה להתרשם מנתוני המדד לחודשים שלאחר תום מלחמת לבנון השנייה. בסופה של לחימה, הציבור בישראל יהיה חשוף, גם בחודשים הקרובים, לנתונים כלכליים אשר ימשיכו להצביע על מיתון, ירידה חריפה בקצב הצמיחה ועלייה באבטלה.

התנודתיות הגוברת של המדד מעמידה בפרופורציה את העלייה של 5.5 נקודות בדצמבר

מחיר המלחמה: הציבור טרם נחשף לעלויות הישירות והעקיפות של "עופרת יצוקה"

הצמיחה במשק אמורה לרדת לקצב של 1.5%, ואולי אף פחות מכך, והדבר ישפיע על הערכות הציבור. יתר על כן, הציבור טרם נחשף לנתוני עלויות המלחמה בדרום, הישירות והעקיפות, ואין עדיין ידיעות על המהלכים בהם ינקוט האוצר כדי לממן את העלייה בהוצאה הביטחונית. כל המרכיבים האלה, בתוספת הרעה נוספת במצב התעסוקה, עלולים להביא להערכה מחדש של הציבור.

ימיה האחרונים של ממשלת אולמרט

נתון המגמה של המדד בדצמבר מצביע על ירידה של 1.6 נקודות לעומת נובמבר ל-68.5 נקודות. יש לציין, כי גם בחודש שעבר נרשמה ירידה של 1.5 נקודות בנתון המגמה, ועל כן ניתן לדבר על מגמה מתמשכת של שחיקה באמון הצרכנים, למרות העלייה בנתון השוטף של דצמבר. המשמעות היא שעדיין ניתן לדבר על פסימיות בקרב הציבור, תופעה אשר מאפיינת את הערכות הצרכנים מזה שנה וחצי. ערב פרוץ משבר ה"סאב־פריים", ביולי 2007, עמד נתון המגמה על 88.7 נקודות, 22.2 נקודות מעל לרמה של סוף 2008. לפני שנה, בסוף 2007, עמד נתון המגמה של המדד על 82.4 נקודות. עד כמה יכולה התמונה להשתנות בחודשים הבאים? נראה, כי התשובה לכך היא שגבוה הסיכוי שמגמת השחיקה תימשך. גם מאמצי בנק ישראל לסייע באמצעות מדיניות אגרסיבית של הורדת ריבית, לא הניעו בינתיים את הפעילות במשק. לכך יש להוסיף, כמובן, היעדר תקציב מאושר, והצורך של הממשלה להתמודד עם השלכות הלחימה בדרום. התמונה עלולה להפוך קודרת יותר ככל שיתברר שההאטה הכלכלית חמורה מהצפוי, או שהסערה הפיננסית תחזור ותתחזק.

התמונה בעולם, בכל הרבעון האחרון של 2008, היא של ירידה

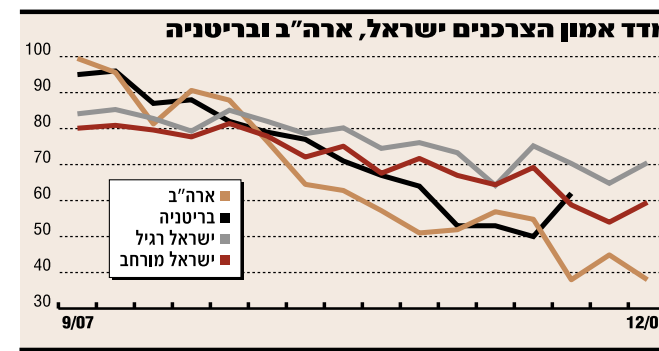
תחזיות המדד: התאמתו: ירידה בצריכה הפרטית ובפדיון הקמעונאי בחודשים האחרונים

ניכרת באמון הצרכנים, אפילו לרמות שפל. צריך לציין, כי המשקיים בהם נרשמות ירידות חדות באמון הצרכנים הם אלה שנפגעו באופן בולט מהמשבר, כמו ארה"ב ובריטניה. ברבים ממקומות אלה נרשמו ירידות חדות במחירי נדל"ן למגורים, זאת לצד ירידה חדה במחירי ניירות ערך, משבר עמוק במערכת הפיננסית והתרבות סימני משבר גם במגזרים לא פיננסיים, כמו תעשיית הרכב האמריקנית.

הצריכה הפרטית החלה לרדת

היעד המרכזי של מדד אמון הצרכנים הוא חיזוי מגמות בתחום הצריכה הפרטית בחודשים הקרובים. במחצית השנייה של 2008 נרשמה ירידה בשיעור של 0.4% בצריכה בהשוואה למחצית הראשונה. זאת לעומת עלייה בשיעור של 5% במחצית הראשונה של 2008.

למעשה, הירידה במדד קדמה בשניים עד שלושה רבעונים לירידה בצריכה הפרטית, ונראה שהחל מהרבעון השלישי של השנה, כאשר החלו לגבור החששות מפני השלכות המשבר, הואצה

הירידה בצריכה הפרטית. נתוני המגמה של הלמ"ס לספטמבר ולאוקטובר מצביעים על ירידה בפדיון הקמעונאי בשיעור של 0.9%. בחודשים הקרובים, ולמעשה במהלך הרבעון הראשון של 2009, צפויה האטה נוספת בתחום זה.

במחצית השנייה של 2008, ובמיוחד ברבעון השני, נרשמה ירידה חדה מאוד בהערכות הציבור באשר למצב שוק העבודה בעוד שישה חודשים, למרות שבכל הקשור להערכות על מצב המשק בעוד שישה חודשים ישנה, באופן מפתיע, עלייה בשליש האחרון של 2008, לאחר ירידות משמעותיות שהחלו כבר לפני 15 חודשים. לעומת זאת, נמשכת הירידה הניכרת בהערכת הציבור את התפקוד השוטף של הכלכלה בישראל.

יודגש עוד, כי למרות העלייה בהערכות הציבור באשר לביצועי המשק בעתיד - אולי ביטוי לתקוות לחזרה מהירה למסלול צמיחה - הרי שההערכות לגבי המצב הכלכלי האישי נשחקות, מעין קוטב של פחד לעומת הקוטב של תקווה. שחיקה זו בהערכות לגבי המצב הכלכלי האישי/משפחתי אמורה להקטין את הסיכוי להתאוששות בצריכה בחודשים הקרובים.

על אלה יש להוסיף, כי נתוני המגמה של כוונות לרכישות לא שוטפות, במיוחד של מוצרים בני קיימא, ירדו בחודשים האחרונים, לאחר חודשיים של יציבות או עלייה, והדבר שוב מרמז על האטה בצריכה אשר תשתלב במגמה הצפויה של האטה במשק כולו. ככל שהציבור יתאים את התנהגותו להערכותיו לגבי המצב הכלכלי האישי, כך תוחרף האטה זו אשר תתבטא, כרגיל, בדחייה או בביטול של תוכניות רכישה.

ההווה נראה קצת יותר טוב

בשלב זה כדאי לפרט קצת יותר את הממצאים הכמותיים לגבי רכיבי המדד השונים. בניתוח ההתפתחות בכל אחת משלוש

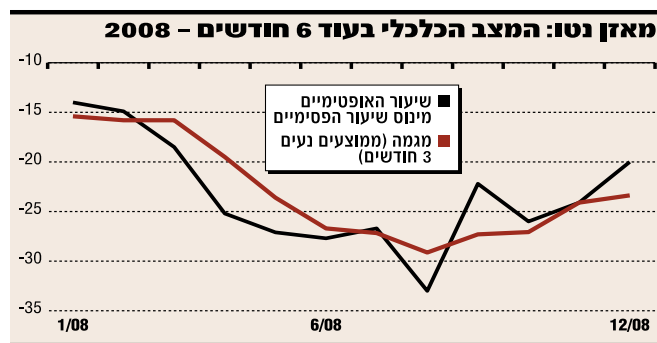
ככל שהציבור יתאים את התנהגותו לציפיותיו לגבי מצבו האישי, כך תוחרף ההאטה

עתיד המשק:
40% סבורים
שהמצב יורע
בתוך חצי שנה,
בהשוואה
ל-43% שחשבו
כך בנובמבר

חודש קודם לכן. נתון המגמה בסוף 2007 היה מינוס 26.2 נקודות. ביולי 2007, כאשר אמון הצרכנים היה בשיא של שבע שנים, עמד נתון המגמה של רכיב זה על מינוס 19.8 נקודות, ומאז הוא רושם ירידה כמעט מתמדת, תחילה בצורה איטית, ובחודשים האחרונים בקצב מואץ.

קרדיט מראש לממשלה החדשה

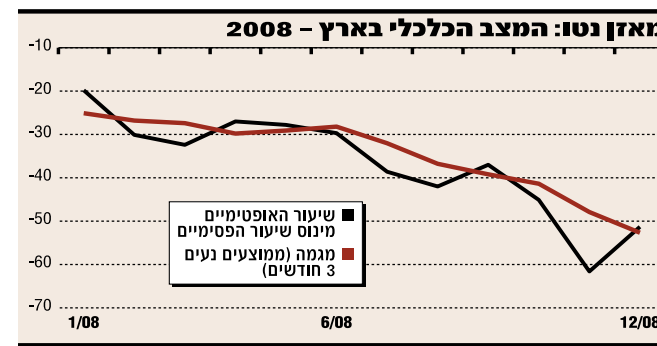
עד לפני כמה חודשים טענו, כי הערכות האוכלוסייה לגבי מצב המשק בעוד שישה חודשים הן אשר מביאות לידי ביטוי את עיקר הדאגה שלו, ובה נרשמו עד לאוגוסט ירידות יחסית חדות. בחודשיים האחרונים, כך נדמה, רכיב זה דווקא מרמז על התקווה של הציבור שבעוד כמה חודשים יחול שינוי לטובה במצב המשק, אולי מתוך הנחה כי ממשלה חדשה תוכל להתמודד טוב יותר עם אתגר המיתון. ארבעה חודשים ברציפות עולה רכיב זה, וגם אם מדובר עדיין בתנועה קטנה, וגם אם יתכן שהפסימיות תגבר פעם נוספת בחודשים הבאים, עדיין מפתיע שהציבור מנסה לשמור על מידה של אופטימיות ביחס לתפקוד המשק בעתיד.

השאלות אומצה השיטה בה השתמש בנק ישראל לבחינת מדד אמון הצרכנים של גלובס, לפיה מחשבים את המאזן נטו של הערכה חיובית.

בנתון השוטף במאזן נטו של הערכת הציבור את המצב הכלכלי השוטף נרשמה בדצמבר עלייה של 9.7 נקודות, אולי כתיקון לירידה החדה בחודשיים האחרונים. בנובמבר נרשמה צניחה של 16.5 נקודות, לאחר ירידה של 8.1 נקודות באוקטובר. כמו במדד הכללי, גם פה נרשמות תנודות גדולות בערכי המאזן נטו המתייחס למצב השוטף של המשק. בסוף 2008 עמד הנתון השוטף של רכיב זה על מינוס 51.3 נקודות, וב-21.2 נקודות פחות מאשר בסוף 2007. למרות השיפור בדצמבר, נדמה שהציבור בישראל משוכנע שהמיתון כבר פה, והוא מביא לירידה משמעותית בביצועי המשק.

טענה זו מקבלת תוקף כאשר מתייחסים לנתוני המגמה של רכיב זה. בסוף דצמבר 2008 הגיע נתון המגמה למינוס 52.7 נקודות, ירידה של 4.3 נקודות לעומת נובמבר, לאחר ירידה של 6.5 נקודות

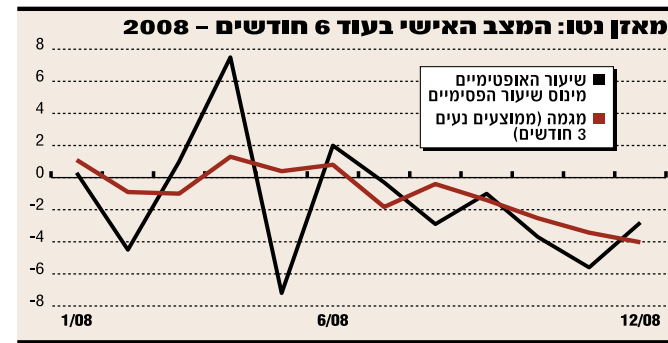
תיקון דצמבר:
עלייה של 9.7
נקודות בהערכה
לגבי מצב המשק
לאחר הנפילה
באוקטובר-
נובמבר

**עתידי המשק:
הנתון השוטף
טיפס בדצמבר
לרמתו הגבוהה
ביותר מאז
מארכ 2008**

בדצמבר עלה הנתון השוטף של רכיב זה ב־4.1 נקודות והגיע למינוס 20 נקודות. זו הרמה הגבוהה ביותר של הנתון השוטף מאז מארכ 2008, וגבוהה ב־13 נקודות לעומת הנתון של מינוס 33 נקודות שנרשם באוגוסט. נתון המגמה הגיע למינוס 23.4 נקודות, עלייה של 0.7 נקודות, ושל 4.3 נקודות לעומת אוגוסט 2008. בסוף 2007 עמד נתון המגמה על מינוס 18.5 נקודות, לא רחוק מהרמה של סוף 2008. **ניתן לדבר על שתי תקופות בשנת 2008: שני השלישים הראשונים של השנה לוו בעלייה חדה בפסימיות ביחס לתפקוד העתידי של המשק, והשליש האחרון נראה אופטימי יותר.**

הכיס הפרטי ימשיך להתכווץ

כפי שצוין לעיל, הערכות הציבור לגבי המצב הכלכלי האישי הופכות להיות פסימיות יותר, אם כי בקצב איטי יותר מאשר רכיב המצב הכלכלי השוטף. לעת עתה אין האצה בקצב שחיקת רכיב זה, למרות הפרסומים על תשואות שליליות בקופות גמל ובקרנות פנסיה חדשות, החשש לפגיעה בחיסכון, והירידה החדה במחירי

**דאגה לכיס
הפרטי: נמשכת
מגמת השחיקה
בציפיות לגבי
המצב הכלכלי
האישי בעתיד
הקרוב**

ניירות ערך בבורסה. עדיין ישנו חשש לגבי האופן בו משקי בית יתנהגו נוכח ההתפתחויות במשק ובשווקים הפיננסיים. עם זאת, אותה אופטימיות מוזרה אשר תקפה את הציבור בימיה הראשונים של המלחמה בדרום באה לידי ביטוי גם ברכיב זה. בדצמבר עלה הנתון השוטף של המאזן נטו של הרכיב ב־2.8 נקודות, לאחר ירידה של 1.9 נקודות בנובמבר וירידה של 2.7 נקודות באוקטובר. הנתון השוטף הגיע בסוף דצמבר למינוס 2.8 נקודות, לעומת מינוס 5.6 בנובמבר. בשיאו הכלכלי של העשור הנוכחי, במאי 2007, עמד הנתון השוטף של רכיב זה על 12.7 נקודות, ומאז החלה ירידה במקביל להתפתחות משבר ה"סאב־פריים". ביולי 2007 עמד הנתון השוטף של רכיב זה על 6.9 נקודות, ולפני שנה הוא הגיע ל־1.7 נקודות. נתון המגמה של הרכיב ירד בדצמבר ב־0.6 נקודות, לאחר שירד ב־0.9 נקודות בנובמבר, וב־1.1 נקודות באוקטובר. בסוף דצמבר עמד נתון המגמה על מינוס 4 נקודות. אם מסתכלים על התמונה ברמת השנה כולה, ניתן להבחין בשחיקה איטית ומתמשכת. עם זאת, השחיקה החלה קודם לכן, במקביל להתפתחות המשבר הפיננסי העולמי.

ממשיכים לדאוג למקום העבודה

כדי להשלים את תמונת המדד מבחינה מקצועית, עוקב פרסום מדד אמון הצרכנים מאז יולי 2003 אחרי ההתפתחות בהערכות לגבי שוק העבודה בישראל והצפוי בו בעוד שישה חודשים, שכן ציפיות אלה משפיעות על אמון הצרכנים. זו הסיבה ששאלה לגבי הצפוי בתעסוקה במשק בעוד שישה חודשים נוספה לסקר שעורך גלובס מחקרים מדי חודש באמצעות מכון חנוך ורפי סמית. על יסוד שאלה נוספת זו חושב מדד אמון צרכנים "מורחב". כדי ליצור בסיס משותף למדד הישן, הוצמד לחודש יולי 2003 הערך 65, שהוא הערך של המדד הרגיל לאותו חודש.

59.4% מבעלי הכנסה גבוהה מאמינים שמצב המשק "לא טוב", לעומת 64.1% מבעלי הכנסה נמוכה

בהשפעת הירידות האחרונות בנתונים השוטפים של המדד, רשם נתון המגמה ירידה של 8.3 נקודות בדצמבר, לאחר ירידה של 9.3 נקודות בנובמבר וירידה של 7.8 נקודות באוקטובר.

העניים פחות פסימיים מהעשירים

ממצאי דצמבר, בשילוב ממצאי החודשים הקודמים, מציירים תמונה פסימית בקרב הקבוצות השונות באוכלוסייה, למרות השיפור שנרשם בחודש שעבר. נתוני המגמה, המתייחסים לממוצעים נעים תלת־חודשיים, מציירים תמונה שתואמת, בקרב מרבית הקבוצות, את הממצאים הכלליים. מדובר בתמונה מאוד דומה לזו שהתקבלה באוקטובר ובנובמבר: הרעה חדה יחסית בהערכה לגבי מצב התעסוקה והמצב הכלכלי השוטף, לצד יציבות תוך שחיקה בהערכה לגבי המצב הכלכלי האישי, ותיקון כלפי מעלה בהערכות לגבי המצב הכלכלי בעוד שישה חודשים.

למרות זאת, גם החודש **הדמיון בין הקבוצות השונות היה רחוק מלהיות שלם**. את הזרקור כדאי להפנות, הפעם, להבדלים שנוצרו בהערכות לגבי המצב הכלכלי האישי. כפי שצוין, בקרב מרבית הקבוצות ישנה שחיקה במאזן נטו, הנמשכת כבר כמה חודשים. אך זו לא תמונה אחידה. בקרב בעלי הכנסה נמוכה מהממוצע, ובקרב בעלי השכלה של עד 11 שנות לימוד, ישנה בחודשים האחרונים עלייה מסוימת בהערכה נטו לגבי מצבם הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים. בקרב צעירים, בעלי 12 עד 14 שנות לימוד ואפילו בין בעלי הכנסה ממוצעת יש מידה מסוימת של יציבות, לאחר כמה חודשים של ירידה.

לבסוף, דווקא בעלי הכנסה גבוהה, ובעלי השכלה גבוהה, מגלים פסימיות לגבי סעיף זה. מעניין עוד לציין, כי תושבים באזור חיגור 09 (אזור השרון) הם אלה שמגלים פסימיות גוברת. ייתכן שהסבר לתופעה נעוץ

בדצמבר עלה המדד המורחב ב־5.5 נקודות, קצת פחות מהעלייה במדד הכללי. זאת כאשר בנובמבר ירד המדד המורחב ב־4.8 נקודות, ובאוקטובר נפל ב־10.4 נקודות. בכך מתבטאת הפסימיות בצל ידיעות על פיטורים נרחבים במשק.

כבר בחודשים הקודמים הודגש, שבהתפתחות הנתון השוטף של המדד המורחב ישנן תנודות, אשר מבטאות חוסר ודאות ושינוי תכוף בהערכות של משקי הבית בישראל. על כן ייתכן שבחודשים הקרובים נראה שוב עלייה בפסימיות, וזאת ככל שיתבררו המדדים של המשבר הנוכחי והשפעתו על המשק הישראלי.

בסוף דצמבר הגיע המדד המורחב ל־59.5 נקודות, לעומת 54 נקודות בסוף נובמבר. בסוף יוני 2007 הגיע המדד המורחב ל־85 נקודות, ופירוש הדבר שמאז פרוץ משבר ה"סאב־פריים" ירד המדד המורחב ב־25.6 נקודות.

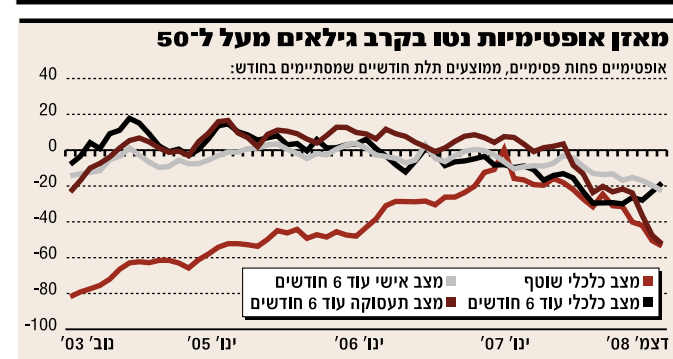
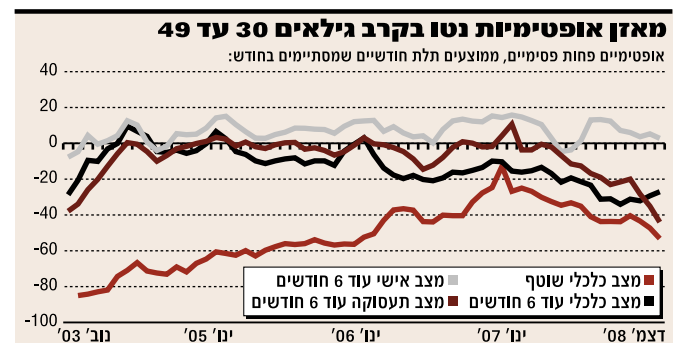
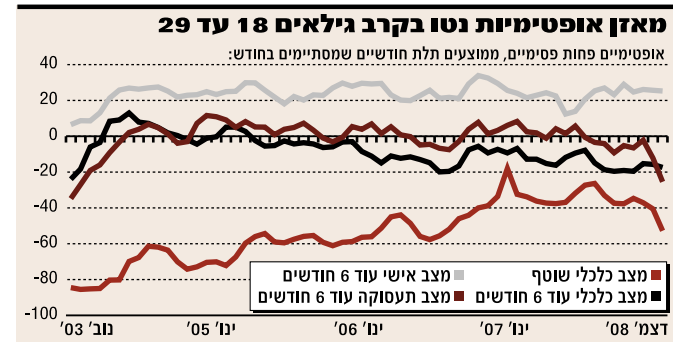
הנתון השוטף של המאזן נטו לגבי שוק העבודה עלה בדצמבר ב־4.8 נקודות, לאחר ירידה של 2.6 נקודות בנובמבר וצניחה של 27.1 באוקטובר. הקריסה באוקטובר הייתה חסרת תקדים מאז החל גלובס לבדוק את הציפיות בתחום שוק העבודה לפני חמש שנים. בסוף דצמבר עמד הנתון השוטף על מינוס 43.3 נקודות, אמנם גבוה מ־48.1 נקודות בסוף נובמבר, אך את הנתון הזה צריך להשוות למאזן חיובי של 4.2 נקודות לפני פרוץ משבר ה"סאב־פריים".

איך יהיה שוק העבודה (תעסוקה) בארץ בעוד 6 חודשים?

	ספטמבר '08	אוקטובר '08	נובמבר '08	דצמבר '08
יהיה יותר טוב	13.7%	10.9%	9.80%	12.00%
ישאר כפי שהוא היום	35.4%	22.8%	20.80%	20.60%
יהיה פחות טוב	32.1%	56.4%	57.90%	55.30%
לא הביעו דעה	18.7%	9.9%	11.60%	12.20%

תיקון דצמבר גם בשוק העבודה: עלייה קלה בנתון השוטף לגבי עתיד התעסוקה בעוד חצי שנה

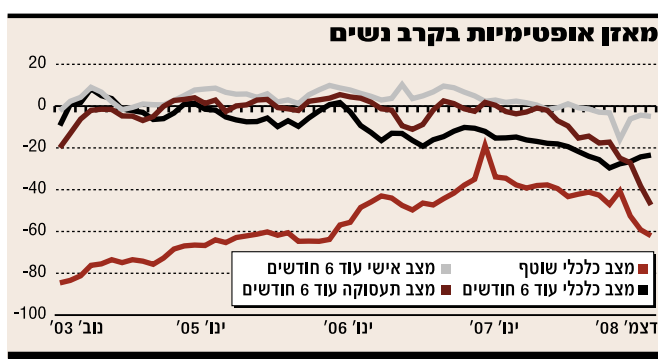
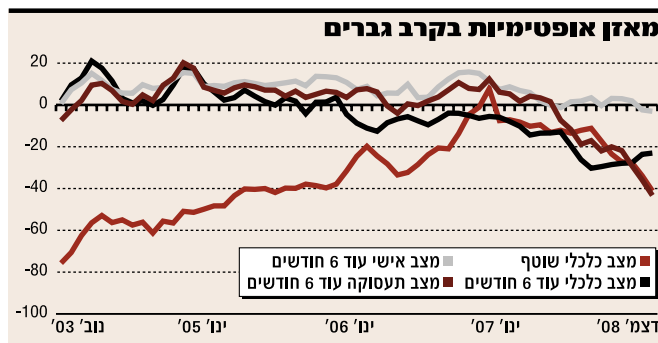
**אופטימיות
כפונקציה של
מיקום: תושבי
חיוג 09 - אזור
השרון - מגלים
פסימיות
מוגברת**

לא רק בפגיעה בהכנסה שוטפת, אלא גם בהפסדי הון שנגרמו, ועוד ייגרמו, בשל ירידה במחירי ניירות ערך ונכסים שונים אחרים.

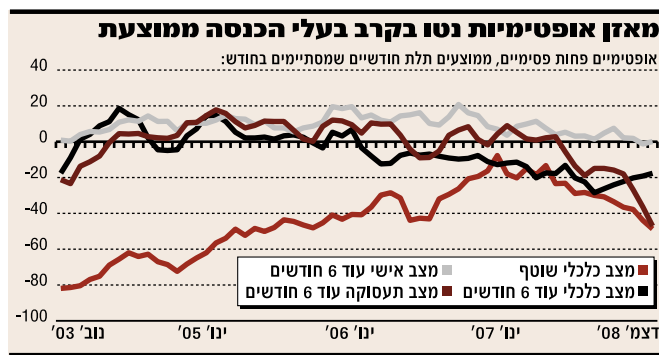
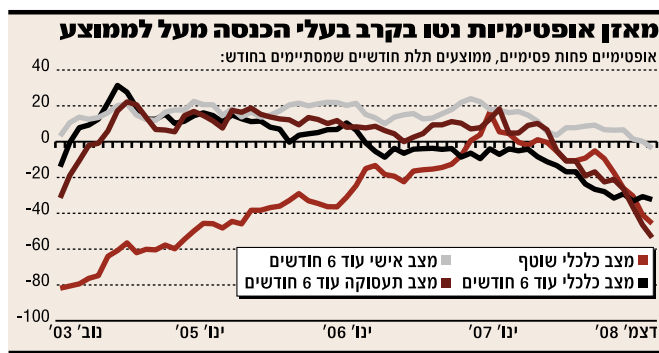
פחות מרבע מהציבור יבצע קנייה לא שוטפת

בנוסף לארבע השאלות של המדד המורחב, מאז יולי 2003 עוקב הסקר גם אחרי תשובות לשלוש שאלות לגבי רכישות לא שוטפות בששת החודשים הקרובים - של דירות, מכוניות ומוצרים בני קיימא. מלבד המידע שמתקבל לגבי תוכניות רכישה מעין אלה, הכוונה

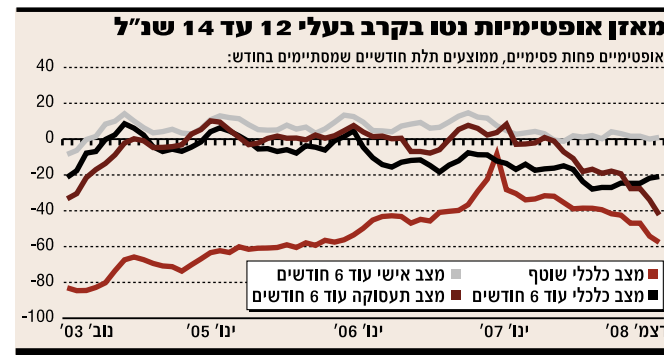
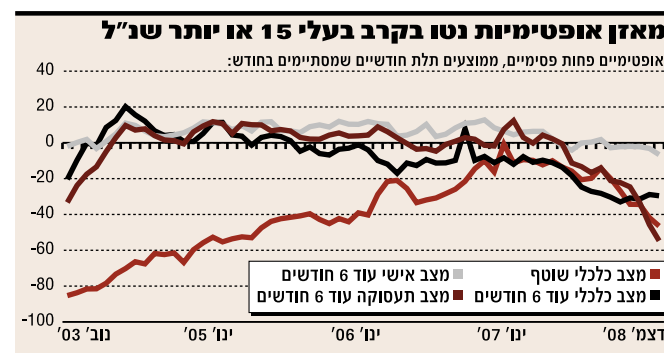

**הפער המגדרי:
63.2% מהנשים
מדירות את
מצב המשק
היום כ"לא טוב"
לעומת 55.4%
מהגברים**

**בדצמבר נרשם
שיעור הנכונות
הנמוך ביותר מזה
שנתיים וחצי
בכוונות רכישת
מוצרים בני
קיימא**

השנה שיעור הנכונות כבר ירד מתחת לרמה של 25%. באופן כללי, ניתן היה לצפות להתאמה מסוימת בין התוצאות המתקבלות בסעיף זה לבין אלה הנוגעות לצפי לגבי המצב הכלכלי האישי בעוד שישה חודשים, והדבר אכן משתקף בשחיקה בכוונות לשקול רכישת מוצרים בני קיימא. בנוסף, אפשר לצפות להאטה נוספת בצריכה הפרטית בחודשים הבאים, גם אם לא מדובר, לעת עתה, בירידה חריפה, אלא אם כן הציבור יתקן באופן בולט את הערכותיו, בצל הרעה משמעותית במצב הכלכלי בישראל.

היא לתקף בדרך אחרת את הממצאים שמתקבלים מחישוב המדד ומרכיביו.

בדצמבר, כמו בנובמבר, נרשמה ירידה בשיעור הנכונות לרכוש מוצרים בני קיימא, לעומת עלייה זעירה בספטמבר ובאוקטובר. למעשה, בדצמבר נרשם שיעור הנכונות הנמוך ביותר מזה שנתיים וחצי לרכישת מוצרים בני קיימא. לאחר פרוץ משבר ה"סאב-פריים" ירדה הנכונות לרכוש מוצרים, מרמה של כ-32% לשיעורים של 25%-27%, אשר נשמרה במחצית השנייה של 2008 עם תנודות לשני הכיוונים. אולם, לקראת סוף

**עלייה קלה
בכוונות רכישת
מכונית - חדשה
או משומשת
- לאחר שבעה
שבועות רצופים
של ירידה**

רק 17% מהמשיבים בני 50 ומעלה מתכננים קנייה לא שוטפת בעתיד הקרוב, לעומת 39.2% מהצעירים

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוונת/ת לרכוש דירה חדשה או דירה מיד שניה?			
אוקטובר '08	נובמבר '08	דצמבר '08	
91.0%	92.3%	95.0%	לא מתכוונת/ת לרכוש דירה
2.2%	2.5%	1.3%	מתכוונת/ת לרכוש דירה חדשה
3.0%	3.2%	2.7%	מתכוונת/ת לרכוש דירה מיד שניה
3.8%	1.9%	1.0%	עדיין לא יודעת/ת, אין דעה

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוונת/ת לרכוש מכונית חדשה או משומשת?			
אוקטובר '08	נובמבר '08	דצמבר '08	
89.7%	91.6%	87.7%	לא מתכוונת/ת לרכוש מכונית
4.4%	2.6%	4.0%	מתכוונת/ת לרכוש מכונית חדשה
4.2%	3.6%	6.4%	מתכוונת/ת לרכוש מכונית משומשת
1.8%	2.2%	2.0%	עדיין לא יודעת/ת, אין דעה

האם בששת החודשים הקרובים את/ה (משפחתך) מתכוונת/ת לקנות מוצר או מוצרים בני קיימא*?			
אוקטובר '08	נובמבר '08	דצמבר '08	
72.0%	79.4%	77.3%	לא מתכוונת/ת לרכוש מוצרים אלו
8.6%	5.6%	6.3%	בטוח שכן
13.0%	9.3%	10.2%	חושב שכן
6.4%	5.6%	6.2%	עדיין לא יודעת/ת, אין דעה

*טלוויזיה, מכונת כביסה, מזון, מקרר, מקפיא, וידאו, מערכת סטריאו וכדומה

תוך עלייה משמעותית בשיעור הנשים שהשיבו שאין בכוונתן לבצע רכישות כאלה.

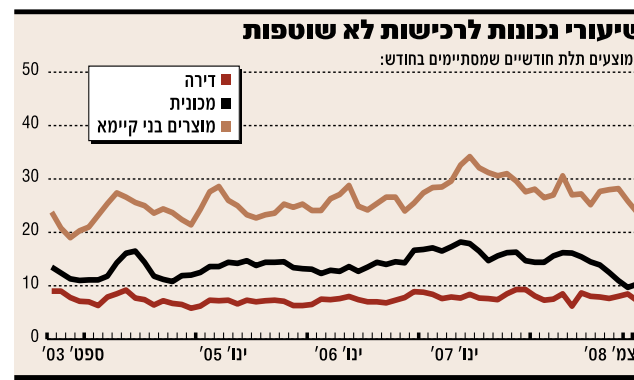
מעניין לציין, כי בקרב בעלי הכנסה גבוהה שיעור הנכונות לרכישת מוצרים בני קיימא ירד משמעותית לכ-33%, הנמוך ביותר מזה שלוש שנים, אם כי בערכים מוחלטים עדיין מדובר בשיעור הגבוה ביותר בין הקבוצות השונות. יצוין, כי הצלבת ממצאי המדד עם נתונים מהשטח מלמדת,

ירידה קלה בכוונות קניית דירות

בכוונות קניית דירות - חדשות או מיד שנייה - נרשמה ירידה קלה, לאחר עלייה מסוימת באוקטובר ובנובמבר. בהסתכלות על התמונה במהלך 2008, קל להבחין בתנודות, כאשר הביקוש נראה עולה ויורד סמוך לאותן רמות. יחד עם זאת, ישנה ירידה של כ-2% ביחס לשיעורי הנכונות שנרשמו בסוף 2007, ומשמעות הדבר, כי גם פה לא נראה שתחול התאוששות בחודשים הקרובים.

בכוונות קניית מכוניות, נרשמה בדצמבר עלייה קטנה, לאחר שבעה חודשים של ירידה רצופה. בדצמבר עלה שיעור הנכונות לרכישת מכוניות לרמה של 10.3%, לאחר שבנובמבר ירד לשפל של 9.7%, לעומת 16.2% באפריל 2008.

הפילוח לפי קבוצות של התשובות בסקר השוטף מציג תמונה דומה לזו של החודשים האחרונים. כדאי לציין, כי העלייה בנכונות לרכוש מכוניות מקורה בנשים, בעוד שאצל הגברים שיעורי הנכונות דווקא המשיכו לרדת. לעומת זאת, לגבי מוצרים בני קיימא נרשמה ירידה בקרב גברים ונשים, אך אצל האחרונות היא חריפה יותר,

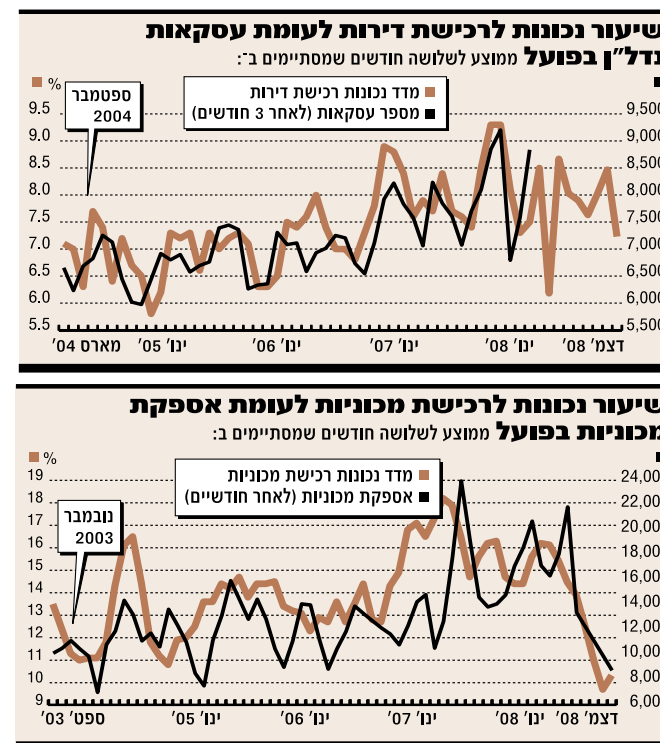
נתון המגמה של כוונות רכישת דירה בחצי השנה הקרובה ירד בדצמבר ל-7.2% מהמשיבים

פילוחים

טבלאות הפילוחים בעמודים הבאים מספקות את החומר המפורט על פילוחי התשובות לסקר כוונות הצריכה של הציבור – על פי קריטריונים של מין, גיל, השכלה, הכנסה, מגזר, מוצא ואזור מגורים. לצורך הבנת סנטימנט הציבור בכל הקשור לצריכה לא שוטפת, כדאי להסתכל לא רק על אלה אשר מצהירים על כוונתם לרכוש מוצרים, או להשקיע בדירה, אלא גם על שיעורי הסירוב לרכישה, אשר נותנים אינדיקציה דווקא על סנטימנט שלילי, ומימושם הוא בהימנעות ממעשה. בדרך זו אפשר לקבל תמונה הן לגבי כוונות הצריכה בכלל, והן לגבי נכונות לשקול קניית מוצרים מסוימים.

בדיקת הפילוח המפורט – הייחודי מסוגו בישראל – מאפשרת לקבל את המידע המעודכן ביותר על מגמות הצריכה וכיווניה בסקטורים ובקבוצות האוכלוסייה המגוונות במשק. ■

**בדיקת הפילוח
המפורט
מאפשרת לקבל
מידע מעודכן על
מגמות הצריכה
בסקטורים
השונים**

כי נמשכת ההתאמה בין ממצאי הסקר השוטף לבין רכישות בפועל, במיוחד במה שנוגע למוצרים בני קיימא אך גם במה שנוגע לדירות. ■

קנייה לא שוטפת: 29.7% מהגברים מתכננים רכישה תוך שישה חודשים לעומת 18.9% מהנשים

מה יהיה המצב הכלכלי בעוד 6 חודשים?

מה יהיה המצב הכלכלי בעוד 6 חודשים?													
באחוזים	לא יודע			פחות טוב			ללא שינוי			יותר טוב			
	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	
מין	11.8	8.3	9.5	42.9	41.6	42.8	25.0	27.2	32.7	20.3	22.9	15.0	
	11.7	12.2	10.0	37.4	44.3	39.5	31.2	27.1	35.6	19.7	16.3	14.9	
	מוצא	12.8	5.6	6.4	29.1	48.9	37.1	38.1	30.1	37.7	20.0	15.4	18.8
		4.6	10.1	11.7	42.1	45.4	31.2	39.4	23.6	38.3	13.9	20.8	18.8
13.2		13.6	8.6	45.7	39.0	54.1	23.0	26.9	15.8	18.1	20.5	21.5	
12.0		8.1	14.4	45.1	40.4	37.2	14.9	22.3	35.6	27.9	29.3	12.9	
גיל	18.8	14.7	10.7	40.8	40.5	45.7	21.2	27.7	37.9	19.3	17.2	5.6	
	5.7	5.2	2.7	44.3	40.8	23.8	27.6	37.5	55.7	22.4	16.6	17.7	
	9.9	6.7	12.8	41.8	46.7	44.4	29.2	28.5	28.3	19.0	18.2	14.6	
	15.1	15.1	10.2	37.1	41.9	44.2	27.7	22.5	31.2	20.2	20.5	14.4	
השכלה עד 11	9.5	13.5	13.7	31.5	46.2	31.8	32.5	20.4	30.9	26.4	19.9	23.7	
	9.7	10.0	9.6	41.5	40.8	37.7	26.8	28.8	37.9	22.0	20.4	14.9	
	14.4	10.5	8.6	40.6	45.7	48.0	28.7	26.5	31.3	16.3	17.3	12.0	
	15+	12.7	11.0	13.9	38.3	41.5	37.7	28.6	27.9	34.7	20.4	19.6	13.7
הכנסה	15+	12.7	11.0	13.9	38.3	41.5	37.7	28.6	27.9	34.7	20.4	19.6	13.7
	ממוצעת	9.1	12.3	6.6	36.1	39.1	31.5	37.3	29.3	45.0	17.5	19.3	17.0
	מעל לממוצעת	11.2	6.5	6.5	44.6	50.9	53.5	22.9	26.6	25.2	21.2	16.0	14.8
	לא חשיב	14.9	17.2	10.7	38.3	35.2	42.6	27.4	22.1	31.6	19.4	25.5	15.1

פילוחים

כיצד היית מגדיר את המצב הכלכלי?

כיצד היית מגדיר את המצב הכלכלי?												
באחוזים	לא יודע			לא טוב			רגיל			טוב		
	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08
הכנסה	מוחזר לממוצעת											
	ממוצעת											
	מעל לממוצעת											
	לא חשיב											
	4.5	4.1	0.0	64.0	62.3	63.6	22.2	26.1	24.0	9.2	7.5	12.4
	2.3	2.1	2.2	60.8	70.1	60.7	30.4	23.7	28.7	6.4	4.0	8.3
	3.1	2.9	2.9	57.0	63.7	46.1	30.0	27.4	39.4	9.8	6.0	11.6
	4.3	3.6	2.7	64.1	70.1	68.1	24.5	23.3	22.4	7.1	3.0	6.8
	0.0	2.8	2.8	58.6	64.5	50.6	35.9	25.9	31.4	5.5	6.8	15.2
	3.0	1.8	0.0	55.5	64.9	45.3	31.0	27.5	42.4	10.6	5.8	12.3
3.7	1.9	4.7	59.4	65.9	47.4	27.7	25.2	42.6	9.2	7.1	5.3	
גיל	אירופה											
	אסיה											
	ישראל אירופה											
	ישראל אסיה											
	עבר											
	מוצא											
	מין											
	נשים											
	גברים											
	2.6											
השכלה עד 11	50+											
	14-12											
	15+											
	29-18											
	49-30											
	50+											

מה יהיה מצב התעסוקה בעוד 6 חודשים?						
באחוזים	לא יודע	פחות טוב	ללא שינוי	יותר טוב		
12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08
9.5	12.3	8.5	57.8	55.2	55.3	13.4
14.7	11.1	11.1	53.0	59.8	57.3	10.7
8.9	7.1	8.1	47.5	52.5	50.6	12.7
5.7	8.2	9.5	63.9	65.8	48.7	7.9
12.0	10.6	7.2	67.9	57.9	55.2	9.7
10.4	6.7	22.4	50.3	62.3	52.0	15.3
21.4	19.4	9.3	50.9	59.3	69.0	11.1
6.4	8.0	9.5	55.8	41.9	29.1	16.5
8.2	7.1	7.0	55.0	56.9	58.6	13.5
16.3	15.9	11.9	55.9	64.3	63.9	10.0
18.2	19.5	14.3	38.6	53.6	41.9	14.9
12.2	11.0	11.8	54.8	52.9	53.6	13.1
10.7	10.1	6.2	59.9	65.9	64.7	10.1
17.7	13.0	14.5	50.6	55.1	51.4	12.2
8.1	14.5	4.5	56.8	61.4	54.2	9.2
8.3	2.2	7.4	60.7	65.2	67.5	12.0
14.4	26.8	12.5	51.3	40.4	50.7	15.5
הכנסה						
מתחת למומצעת						
מומצעת						
מעל למומצעת						
לא השיב						
השכלה						
עד 11						
14-12						
15+						
גיל						
29-18						
49-30						
50+						
מוצא						
צבר						
ישראל אסיה						
ישראל אירופה						
אסיה						
אירופה						

מה יהיה מצבן האישי בעוד 6 חודשים?						
באחוזים	אין דעה	גרוע	רגיל	טוב		
12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08
7.2	3.9	4.4	22.3	28.0	19.5	20.2
7.0	7.5	6.4	18.7	22.7	23.2	15.2
7.4	5.8	4.4	9.4	23.3	14.4	21.3
8.3	7.8	7.7	24.9	25.9	13.2	18.1
7.0	4.5	5.1	24.5	31.6	17.7	13.8
7.9	3.3	11.0	18.1	32.3	26.5	12.9
7.6	7.3	3.3	21.3	19.8	35.7	14.3
5.6	1.1	8.2	13.1	14.2	6.4	35.1
5.7	7.5	3.9	20.8	15.9	19.8	20.9
8.5	6.6	5.7	21.8	35.8	27.2	10.0
7.5	5.6	12.6	29.3	39.6	28.9	17.1
6.5	4.0	4.8	18.9	23.8	22.2	23.1
7.6	8.7	4.0	19.6	22.3	18.3	12.2
6.4	5.6	8.9	23.6	31.5	31.8	23.2
7.7	4.5	2.9	21.4	23.5	13.3	15.3
6.7	5.3	2.5	15.4	21.7	17.9	12.9
9.0	12.1	7.4	23.9	15.6	14.2	19.0
הכנסה						
מתחת למומצעת						
מומצעת						
מעל למומצעת						
לא השיב						
השכלה						
עד 11						
14-12						
15+						
גיל						
29-18						
49-30						
50+						
מוצא						
צבר						
ישראל אסיה						
ישראל אירופה						
אסיה						
אירופה						

האם מתכוון לקנות דירה											
מוצע לשלושת החודשים שמסתיימים ב-											
לא מתכוון לקנות											
לא יודע			כן, משומשת			כן, חדשה			כן, מתכוון לקנות		
12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08
0.9	0.7	5.0	2.9	3.8	3.8	1.5	3.7	2.1	94.7	91.8	89.1
1.1	2.8	2.8	2.6	2.8	2.3	1.1	1.7	2.3	95.3	92.7	92.5
1.9	2.4	4.5	4.3	4.2	2.4	1.0	2.0	4.0	92.9	91.4	89.2
1.2	1.1	7.4	6.1	1.1	6.4	3.9	4.9	0.6	88.8	92.9	85.5
1.0	3.8	2.1	0.8	2.7	0.0	1.2	4.1	0.9	97.0	89.4	97.0
0.0	4.1	2.8	4.6	2.0	0.0	0.0	0.0	2.2	95.4	93.9	95.0
0.0	0.0	1.9	1.3	2.7	2.9	0.0	1.7	2.2	98.7	95.6	93.0
0.0	0.0	11.4	5.0	7.1	5.5	3.0	1.1	8.5	92.1	91.9	74.6
1.6	3.6	4.5	3.2	3.3	3.8	0.8	3.5	2.4	94.4	89.6	89.4
0.4	1.3	0.8	1.8	2.0	1.7	1.2	1.8	0.0	96.5	94.9	97.5
1.7	1.5	1.7	0.0	3.4	1.7	0.0	0.0	8.5	98.3	95.1	88.2
1.3	1.9	4.5	3.2	3.3	5.0	2.2	4.1	0.9	93.4	90.7	89.6
0.5	2.1	3.7	3.0	3.2	1.1	0.7	1.2	1.6	95.8	93.5	93.6
0.6	0.8	0.0	3.4	1.4	2.7	0.7	1.6	2.9	95.3	96.2	94.1
1.9	2.5	3.5	2.0	4.8	2.9	1.0	0.8	3.6	95.0	91.9	90.1
0.0	3.6	5.5	3.1	3.0	3.6	2.6	5.7	0.8	94.3	87.7	90.0
3.0	0.0	13.2	1.2	6.8	2.1	0.0	0.0	0.0	95.9	93.2	84.8
2.0	4.8	7.2	5.0	3.5	6.2	4.4	1.2	1.6	88.6	90.5	85.0
0.9	2.3	4.2	2.6	4.0	2.9	0.0	2.2	2.8	96.5	91.6	90.1
0.4	1.1	2.6	2.5	2.7	1.9	0.4	3.4	0.3	96.7	92.8	95.2
0.0	0.0	0.0	0.0	3.8	0.0	1.9	1.9	11.6	98.1	94.2	88.4
0.0	3.7	4.0	4.8	1.0	4.0	1.7	4.5	2.0	93.5	90.9	90.0
2.4	1.0	6.1	2.3	5.5	4.9	1.5	4.0	0.4	93.8	89.5	88.6
0.0	0.6	0.0	1.2	4.6	0.0	0.9	2.5	3.0	98.0	92.4	97.0
0.0	3.5	5.0	2.6	1.7	3.0	0.9	0.0	4.3	96.5	94.8	87.7
1.9	2.1	1.8	5.4	0.0	2.0	1.9	1.5	2.0	90.8	96.4	94.2
09											

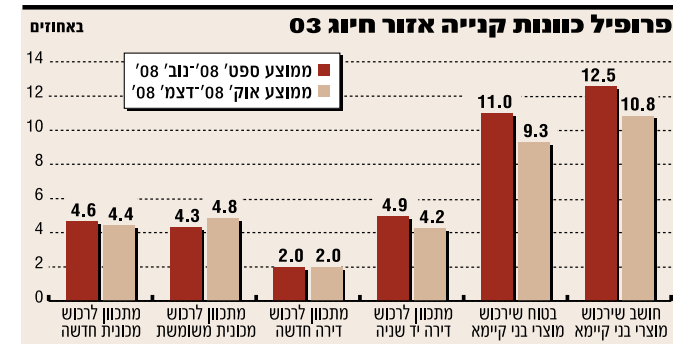
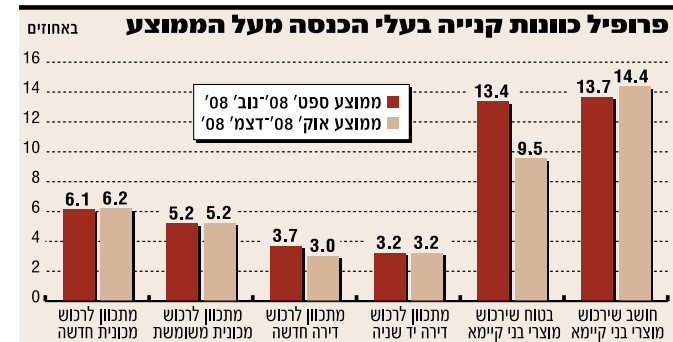
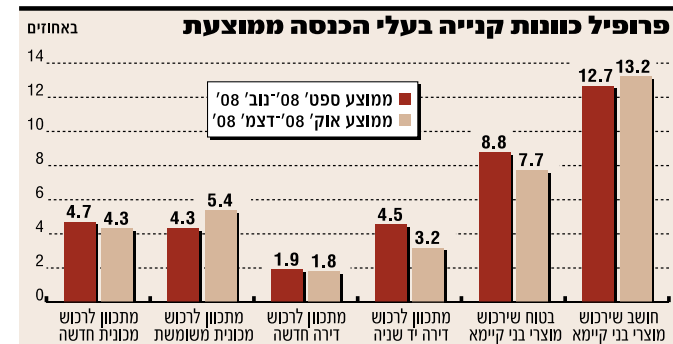
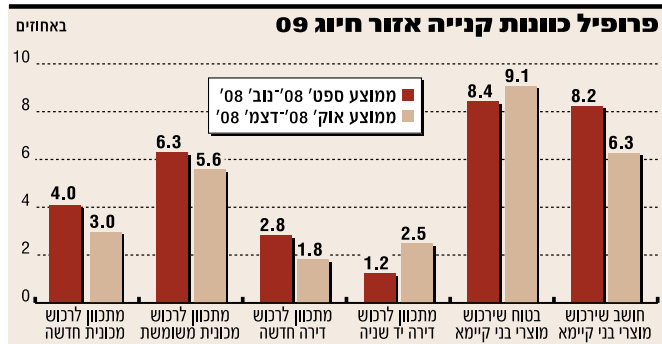
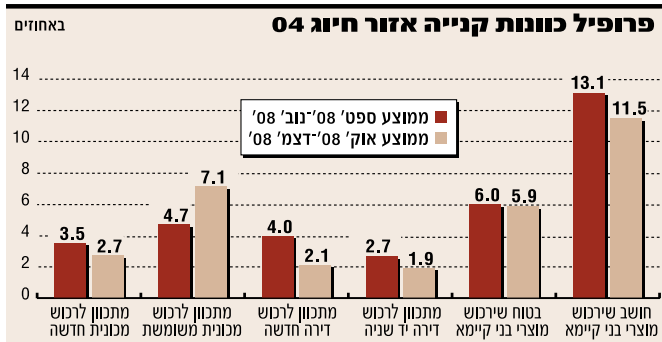
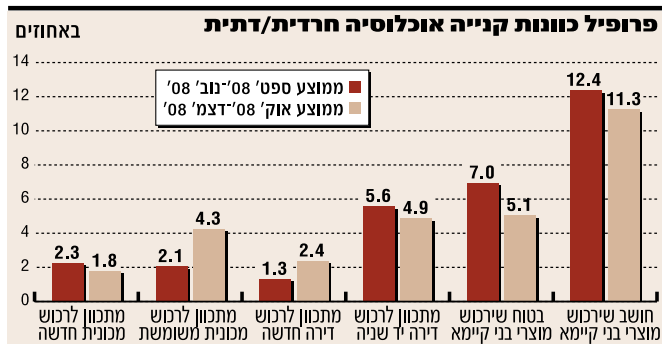
האם מתכוון לקנות מכונית											
מוצע לשלושת החודשים שמסתיימים ב'											
לא יודע			כן, משומשת		כן, חדשה		לא מתכוון לקנות		לא מתכוון לקנות		
12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08
2.4	2.2	2.5	4.6	5.9	5.0	4.9	3.2	6.5	88.2	88.7	86.0
1.6	2.1	1.2	8.0	2.0	3.5	3.1	2.3	2.6	87.2	93.6	92.8
2.1	2.7	1.6	3.9	7.3	7.8	2.2	2.2	3.2	91.7	87.8	87.5
1.5	0.0	3.4	5.9	2.0	7.3	6.0	0.0	5.4	86.6	98.0	83.9
3.7	4.1	3.4	9.1	3.5	1.7	1.9	4.3	7.4	85.4	88.1	87.5
0.0	3.3	2.2	2.5	0.0	0.0	9.0	4.1	4.8	88.5	92.6	93.0
0.0	1.2	0.0	7.6	1.4	0.0	3.3	3.2	3.5	89.1	94.2	96.5
1.4	2.4	2.7	11.3	11.8	12.0	5.7	1.4	7.5	81.6	84.4	77.7
2.4	1.6	2.6	7.3	2.3	5.1	3.7	4.5	2.5	86.6	91.6	89.7
1.1	2.5	0.9	4.5	2.1	0.9	3.2	1.7	4.5	91.3	93.8	93.7
3.5	6.3	0.0	1.7	3.7	3.4	2.6	1.5	1.7	92.2	88.4	94.9
2.8	1.9	1.4	7.5	3.3	6.2	3.4	2.8	4.9	86.4	92.0	87.5
0.8	1.3	2.8	6.5	4.1	2.0	4.9	2.8	4.7	87.9	91.8	90.5
0.0	1.2	0.0	7.1	2.3	2.5	1.6	0.0	2.7	91.3	96.5	94.8
1.9	0.8	2.8	6.9	4.5	4.7	1.5	4.7	5.9	89.7	90.0	86.6
2.5	4.5	2.4	6.2	4.7	4.8	7.7	4.6	6.3	83.5	86.1	86.5
5.5	1.5	3.8	4.4	3.3	7.0	3.6	1.9	1.8	86.5	93.3	87.5
2.5	2.6	0.9	7.9	2.6	2.3	2.4	0.0	3.0	87.2	94.9	93.8
0.7	0.7	3.4	6.5	3.9	2.8	6.7	3.9	4.8	86.1	91.5	89.1
2.0	1.9	2.0	5.0	3.1	3.7	3.7	2.8	4.9	89.3	92.2	89.4
1.9	5.8	0.0	10.5	7.7	14.0	3.3	3.8	4.7	84.3	82.7	81.4
0.0	4.9	2.0	8.8	1.0	5.0	3.0	1.3	5.0	88.2	92.7	88.0
2.4	2.4	0.7	7.0	3.4	4.1	3.5	4.4	5.3	87.1	89.8	89.8
1.8	1.9	1.1	10.5	4.6	6.3	1.8	4.4	2.0	86.0	89.2	90.6
1.4	0.0	1.8	1.1	3.0	0.8	6.6	0.6	5.4	90.9	96.5	92.0
4.9	3.2	5.8	3.8	6.8	6.1	5.8	0.0	3.1	85.5	90.0	85.0
09											

פרופילים

**הפרופילים
מאפשרים
מעקב לאורך
זמן על השינויים
והמגמות
בכוונות
הקנייה של
קבוצות שונות
באוכלוסייה**

הפרופילים של כוונות הקנייה של קבוצות דמוגרפיות שונות מהווים מעין תמונת מצב של לקוחות פוטנציאליים. הפרופילים מצלמים למעשה את סטטוס כוונות הקנייה של קהלים שונים בעלי הכנסה ממוצעת, בעלי הכנסה מעל הממוצעת, תושבים באזורים שונים בארץ, המגזר הדתי/חרדי והציבור הערבי בישראל. הפרופילים מורכבים מהממוצע הנע התלת-חודשי של נתוני המשיבים לסקר של גלובס מחקרים ומכון סמית. פרופילים אלה מאפשרים מעקב לאורך זמן על השינויים והמגמות בכוונות הקנייה של הקבוצות השונות באוכלוסייה, על פי חיתוכים שונים. במקרה זה, מדובר בבחינה של אלה אשר שוקלים או כבר החליטו לרכוש פריטים מסויימים לאורך טווח רחב של מוצרים. בדרך זו אפשר לקבל אינדיקציה על החלטות הצריכה הכללית של קבוצות דמוגרפיות מוגדרות, ולא רק על האוכלוסייה כולה. ■

באחוזים	מוצג לשלושת החודשים שמסתיימים ב'										האם מתכוון לקנות מוצרים בני קיימא			
	לא יודע			חושב שמתכוון לרכוש			בטוח שמתכוון לרכוש				לא מתכוון לקנות			
	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08	12/08	11/08	10/08		
מין														
	6.4	5.8	8.7	14.5	11.3	15.6	8.1	9.0	9.6	70.9	73.8	66.2	גברים	
	6.0	5.5	4.5	6.3	7.8	10.9	4.7	3.1	7.8	83.0	83.6	76.8	נשים	
מוצא														
	4.9	5.8	8.3	13.1	11.1	21.6	4.0	8.9	9.2	78.0	74.2	60.9	ערב	
	6.3	4.5	12.0	9.7	8.7	10.6	7.7	3.1	8.2	76.3	83.7	69.2	ישראל אסיה	
	4.2	4.6	6.2	9.2	8.7	4.1	6.6	4.9	13.0	80.0	81.8	76.7	ישראל אירופה	
	0.0	4.3	2.2	13.6	5.2	19.8	6.0	0.0	6.4	80.4	90.4	71.5	אסיה	
	5.9	5.7	2.1	6.9	9.0	8.8	7.2	5.9	7.1	80.0	79.3	82.0	אירופה	
גיל														
	8.2	7.4	16.3	16.7	14.6	21.5	6.7	11.9	14.4	68.4	66.1	47.9	25-18	
	5.9	5.6	7.9	12.2	9.6	15.4	7.1	5.7	6.8	74.8	79.1	69.9	49-30	
	4.7	4.6	2.1	7.1	7.5	8.8	5.8	3.5	7.8	82.3	84.4	81.3	50+	
השכלה														
	9.1	10.1	3.6	6.8	8.5	11.9	1.7	4.5	3.4	82.3	77.0	81.1	עד 11	
	5.7	5.3	6.8	9.8	8.0	11.7	6.6	5.2	10.8	77.8	81.6	70.7	14-12	
	5.9	4.1	6.9	11.4	11.3	14.9	7.1	6.4	7.7	75.5	78.1	70.4	15+	
הכנסה														
	4.5	6.8	3.0	7.6	5.9	9.9	4.4	3.8	6.0	83.5	83.5	81.1	מחמת לממוצעת	
	8.8	2.0	5.2	9.8	13.2	16.6	7.4	6.6	9.2	74.0	78.2	69.1	ממוצעת	
	5.2	6.9	8.0	15.9	10.2	17.0	8.5	8.4	11.7	70.4	74.4	63.3	מעל לממוצעת	
	9.2	5.2	16.6	2.9	10.4	5.8	4.1	1.9	8.1	83.8	82.5	69.5	לא השיב	
מגזר														
	9.5	4.4	8.1	11.9	6.8	15.1	3.5	3.3	8.4	75.1	85.5	68.4	חרדי/דתי	
	4.6	7.5	11.0	10.6	8.9	10.5	8.6	7.0	8.3	76.1	76.7	70.3	מסורתי	
	4.7	4.7	4.9	8.3	10.7	12.4	6.9	5.4	10.3	80.1	79.2	72.4	חילוני	
	9.2	3.8	0.0	12.6	7.7	16.3	3.8	7.7	2.3	74.4	80.8	81.4	ערבי	
אזור חיוג														
	6.0	4.6	0.0	13.2	7.0	13.5	2.1	1.6	7.5	78.8	86.8	78.9	02	
	5.6	8.8	10.1	7.4	10.1	15.0	7.0	9.0	11.8	80.0	72.1	63.1	03	
	5.7	3.3	0.0	12.8	10.2	11.4	5.1	6.9	5.6	76.4	79.6	83.0	04	
	7.3	3.1	9.3	10.8	10.9	15.1	7.5	1.9	5.4	74.4	84.1	70.1	08	
	7.1	8.1	8.3	8.2	4.8	5.8	9.2	5.7	12.3	75.4	81.4	73.7	09	

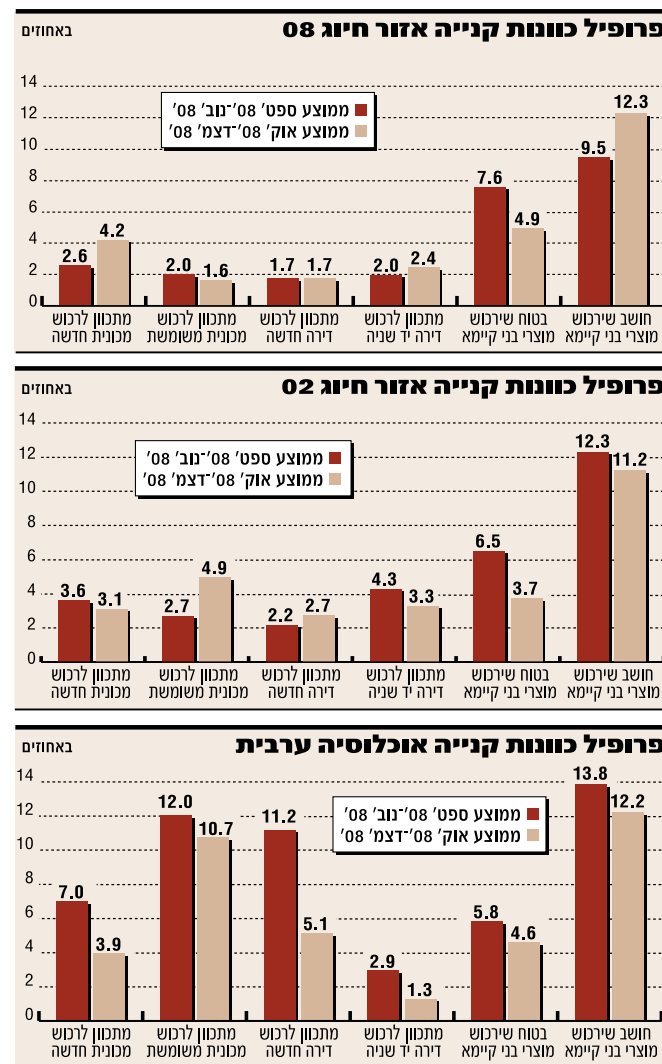
שיעורי סירוב

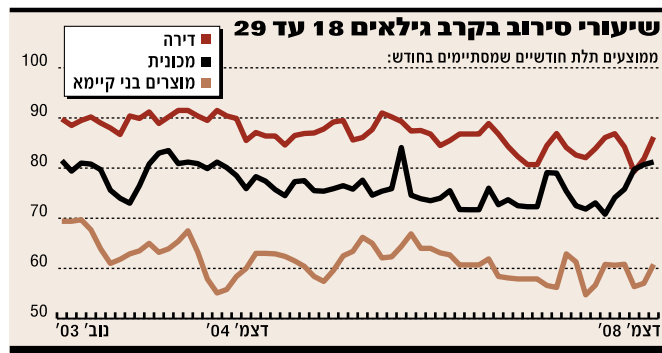
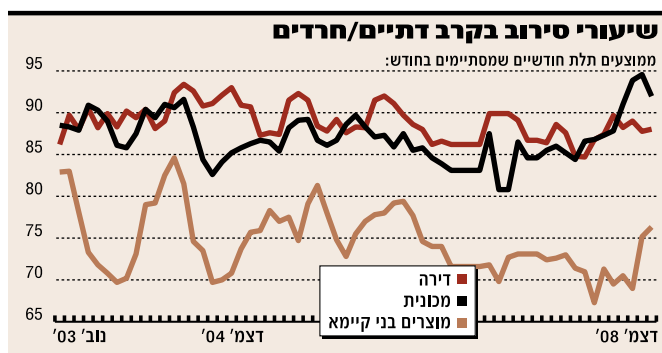
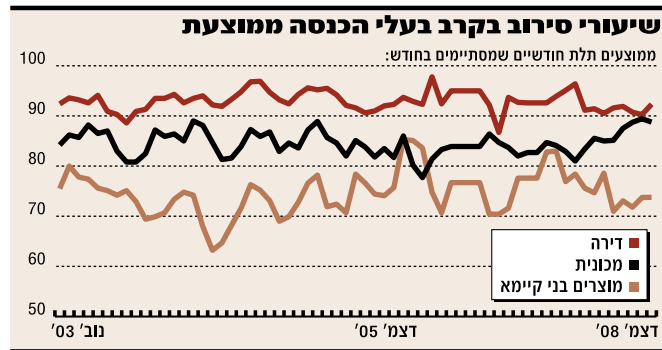
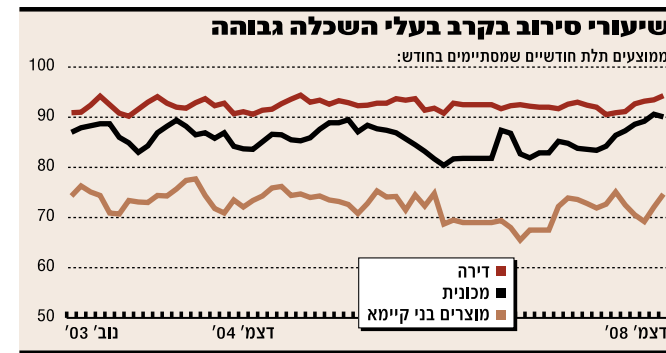
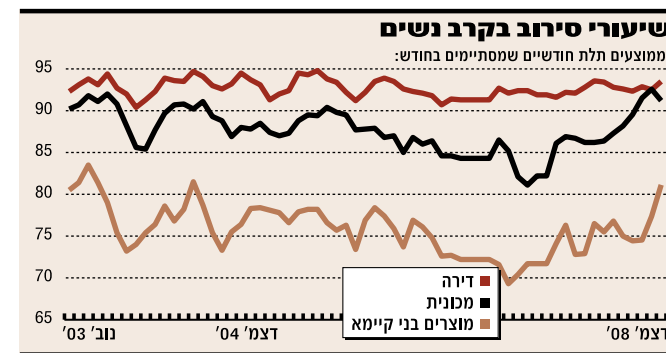
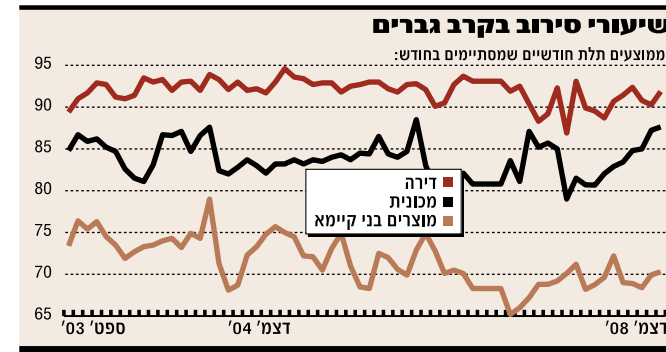
**השאלות
נועדו לתקף
הממצאים
של המדד,
אשר מעריך
בדרך עקיפה
את סנטימנט
הצרכנים**

הסקר החודשי של גלובס, באמצעות מכון חנוך ורפי סמית, כולל שלוש שאלות לגבי רכישות לא שוטפות: מכניות, דירות ומוצרי בני קיימא. שאלות אלה נועדו לתקף את הממצאים של המדד עצמו, אשר מעריך בדרך עקיפה את סנטימנט הצרכנים. שיעורי הסירוב מתייחסים לאחוז המשיבים, אשר אין בכוונתם לבצע רכישה לא שוטפת.

הסקר חוזר על עצמו כל חודש ועובדה זו מאפשרת לעקוב אחרי ההתפתחויות בשיעורי הסירוב, כמדד לסנטימנט הציבור. בכך הוא גם מוסיף מידע לגבי המצב בשווקים של אותם מוצרים אליהם מתייחסות השאלות. מידע נוסף אפשר להשיג על ידי פילוח דמוגרפי של התשובות, ובדרך זו לקבל תמונה מהימנה יותר של כוונות הצרכנים.

יש להביא בחשבון, שקל יותר לממש כוונה לא לרכוש מוצר מסוים, מאשר להוציא לפועל תוכנית כזו, על כן שיעורי הסירוב משמשים אינדיקטור מהימן למה שצפוי בתחום הרכישות הלא שוטפות בחודשים הקרובים. ■

גלובס מחקרים

הופכים ידע לתועלת

בשיתוף
PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן

■ מחקרים יישומיים ייחודיים עבור

קהיליית העסקים של ישראל

■ מידע מקצועי, אמין ורלבנטי ביותר

בתחומי הכלכלה והעסקים

■ כלי עזר שימושי חיוני עבור מקבלי

ההחלטות העסקיות במשק

■ נקודת המפגש האולטימטיבית

בין מידע כלכלי וניתוחו

לקבלת מידע נוסף: 03-9538728

research@globes.co.il

www.globes.co.il/research

גלובס מחקרים

הופכים ידע לתועלת

בשיתוף
PRICEWATERHOUSECOOPERS
קסלמן וקסלמן

גרפיקה: רונן משי ■ ריכוז גרפים וטבלאות: אורית דיל

מנהל סטודיו: אילן יחזקאל ■ מנהל ייצור: עמי אוחנה